

FACIT

NYT FRA DIN REVISOR - DECEMBER 2017

*Regeringen rykker på skat
og platformøkonomi ... side 4-5*

Det er ikke tal det hele ... side 6-7

*Databeskyttelsesloven
banker på døren ... side 8-10*

Den nye persondataforvirring ... side 11

Det bemærkes ... side 12

Kommer ulven?

Lidt betragtninger om eventuelle trusler

Side 2

Jens Skovby, statsautoriseret revisor

Det er ikke svært at få det indtryk, at menneskeheden på det nuværende stade af civilisationen er ved at udvikle angst for alting, herunder for mennesket i sig selv.

Denne angst kan nogle gange overskygge realiteterne, og hvad værre er: Den kan gøre det vanskeligt at identificere de situationer, hvor der er noget at overveje – og hvor man måske uden videre kunne løse problemet.

Fra selvoplevelsernes bugnende kasse med inspirationer står frisk i erindringen gårdejer Hansen, som jeg gik en rask og længere tur med i september. Han havde været til familiesammenkomst, og irritationen stod ud af alle porer i hans slidte, økologiske krop.

Det er bare kommet for langt ud, fnøs Hansen. Nu må ungerne ikke køre på trehjulet cykel uden cykelhjem, og hvis de skal spise en mellemmad, skal de behandles med en damprenser først. Den mindste skramme eller uoverensstemmelse, og den samlede forældregeneration er i højeste alarmberedskab, og hvor er kommunen henne i denne sag? Pylre i stedet for pyt!

Hansen er også fåreavler, så bestanden af ulve, mårhunde, bævere og elge i Jylland blev også vurderet. Konklusionen blev nødvendigvis, at det er et mirakel, at man i de omkringliggende lande, hvor man møder den slags kravl, overhovedet kan finde en levende befolkning – endog steder, hvor man tilligemed også har bjørne eller boaslanger farende frit rundt.

Ikke et ord om, at løsgående hunde også slår får ihjel. I forhold til effekten af trafikulykker er ulvene jo også håbløst bagud ...

Jeg kunne kun bekræfte gårdejerens indtryk af nutidens bekymrede forældre, der har svært ved at lade børnene leve deres eget liv og hele tiden render både foran og bagved dem med en kost, og at det er menneskeheden mere bredt anskuet, der er overbetydet. Næh, dengang vi var unge, spiste vi seks pund skidt om året, og en brækket arm var nærmest et statussymbol. Tog vi skade? Nej da.

Hvorfor nu dette referat af virkeligheden?

Blandt andet fordi man i øjeblikket ikke kan komme i nærheden af ret mange slags fagfolk uden at høre om persondatalov og tilhørende rædselsscener. Konferencer, gåhjem-møder, publikationer og nyhedsbreve i alle erhverv bugner af det.

Millionbøderne står i kø uden for døren ind til virksomheder, sygehuse og kommuner, og vi er i stor fare for at forbyrde os mod reglerne. Dybe rynker i panden og angstfremkaldende bekymring.

Her prøver vi i FACIT at se problemstillingen lidt fra begge sider. Vi redegør for regelsættet, og hvad dette seriøst medfører – men vi prøver også at trække nogle paralleller; eksempelvis til det hurlumhej, der var op til årtusindskiftet. Hvis man så lægger sammen og dividerer med to, får man måske et mere nuanceret billede af den problemstilling, der reelt findes ved persondataloven.

Vi ser på rapportering af andet end tal – og gør opmærksom på, at også denne medalje har mindst to sider.

Er det reklame, der pakkes ind som samfundsansvar med ledsagende farvebilleder i høj opløsning af glade mennesker – eller er det en sober information om forhold, der vedrører eller burde vedrøre os alle?

Herudover opdaterer vi lidt på situationen vedrørende deleøkonomi. Det glade budskab er det nemme og let forståelige koncept (lad os deles om vores ressourcer uden administrativt bøvl), den kedelige side er skatteunddragelse, personbefordring uden uddannede eller forsikrede chauffører og direkte fup på hjemmesider med udlejning af ikke-eksisterende (eller endnu bedre, andres) beboelse.

Her nærmer vi os skismaet mellem det enkle og det (over-)regulerede samfund, vi er en del af. Er barnet uden cykelhjelm det samme som den voksne, der snupper en bil fra en uautoriseret befordringstjeneste? Hvorfor skal hotelejeren betale skat af sin lejeindtægt, når privatmanden enten skattebegunstiges eller direkte unddrager sig beskatning? Hvor er skillelinjen mellem det nostalgiske snobrød ved lejrbalet og pølsemænd, der skal udfylde skemaer og udføre egenkontrol samt kontrollere temperaturen i køleskabet flere gange dagligt?

Eksemplerne er talrige. Løsningerne er politiske, og politik blander vi os ikke i. Det er ikke det samme som ikke at have en holdning. Derfor fortæller vi om reglerne, derfor hjælper vi vores kunder med at overholde reglerne og få det bedste ud af dem, og derfor retter vi opmærksomheden mod uhen-sigtsmæssighederne.

Vi agter ikke at udrydde ulvene eller at overse børnearbejde, endsige at fraråde deleøkonomi. Verden drejer rundt, og vi drejer med. Vi sætter ikke ulven til at vogte får (pendanten til ræven og gæssene, men dem er folk sjovt nok ikke nær så bange for), men vi synes, det er spændende, at alting udvikler sig, frem for at det står i stampe.

I gamle dage var alting ikke nødvendigvis bedre, og det er også lige meget – for de gamle dage er for længst passeret. Vi skal forholde os til nutiden, men vi skal også huske at tænke os om.

Ulven er her – men når vi ved det, er det måske slet ikke en trussel – det er måske ligefrem en mulighed?

Regeringen rykker på skat og platformøkonomi

Side 4

Aage Brink Thomsen, statsautoriseret revisor

Platformøkonomi eller deleøkonomi er kommet for at blive, og regeringen har i oktober offentliggjort en plan i samarbejde med Erhvervsministeriet.

På den ene side skal planen sikre, at der bliver skabt en god balance mellem en effektiv samfundsmæssig udnyttelse af de muligheder, som de digitale platforme giver, på den anden side skal planen sikre en kontrolleret og hensigtsmæssig indberetning samt beskatning af indtægterne fra aktiviteterne.

De kommende regler vil omfatte biler, boliger, både og måske også campingvogne. Den mest almindeligt kendte delingsplatform vedrørende boliger hedder Airbnb, der har bredt sig med lynets hast over de seneste år – også i Danmark, hvor servicen udgør et tiltrængt og populært supplement til hotelbranchen.

Airbnb går ud på, at man i en kort periode – helt ned til en enkelt nat – stiller en bolig til rådighed for en eller flere per-

soner. Booking og afregning foregår over internettet på en såkaldt "sikker" hjemmeside, og metoden anvendes i dag over hele kloden. I mange lande findes der parallelle systemer, der i princippet fungerer på samme måde.

Den udbredte anvendelse

Både turister og lokale anvender i dag delingsplatforme, når der er behov for at booke en bil, en bolig eller en båd. Det giver mulighed for at udnytte kostbare aktiver mere effektivt, idet ledige perioder bliver stillet til rådighed for andre. Indtil Uber blev lukket i Danmark, var det et populært alternativ til de etablerede taxasammenslutninger.

GoMore er også en populær tjeneste, og der kunne nævnes mange andre.

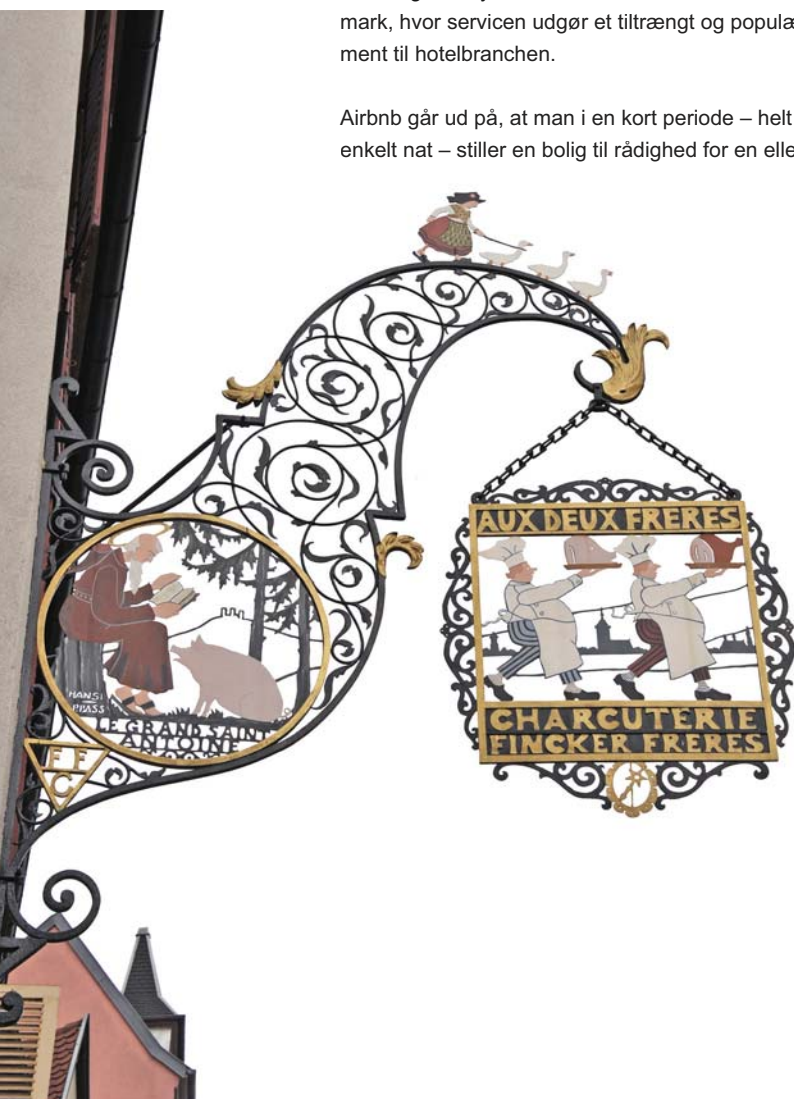
Efter gældende taxalovgivning er samkørsel mod betaling kun tilladt, hvis passagerernes betaling ikke overstiger bilejerens direkte udgifter til bilens drift, broafgifter m.m. SKATs praksis er nogenlunde tilsvarende.

Hvis passagerernes betaling ikke overstiger en proportional andel af de direkte udgifter, er beløbet skattefrit for modtageren. Er der derimod tale om en delebil, hvor det ikke er bilens ejer, der kører bilen, skal alle indtægter medregnes i den skattepligtige indkomst, og der er fradrag for de forholdsvis omkostninger.

Der findes også platforme, hvor det er services, der bliver solgt eller byttet.

Skat ved udlejning af bolig

Erhvervs-mæssige indtægter er skattepligtige for alle, der mod betaling stiller deres aktiver til rådighed for andre. Som ved de fleste andre indtægter har man som udgangspunkt fradrag for de udgifter og afskrivninger, der er i forbindelse med udlejningen. Den skattepligtige indkomst ved fremleje af egen bolig er kapitalindkomst.

Udlejning af anden beboelse end egen bolig og udlejning af andre aktiver er som udgangspunkt erhvervmæssig indkomst og dermed personlig indkomst. Der kan også blive tale om momsregistrering, hvis omsætningen kommer over registreringsgrænsen på 50.000 kroner. Det gælder også udlejning gennem Airbnb.

De hidtidige regler i ligningsloven har i mange år givet mulighed for, at lejere og ejere af helårsboliger som alternativ til at fratække de faktiske udgifter kan opnå et udokumenteret fradrag i forbindelse med fremleje af boligen.

Reglerne gælder både i tilfælde, hvor man lejer en del af værelserne i sin bolig ud og i tilfælde, hvor man i en del af året fremlejer hele sin bolig. Man skal med andre ord populært sagt være registreret som boende på adressen for at kunne anvende reglerne.

Hvis man fraflytter sin bolig og tilmelder sig en anden adresse, gælder reglerne ikke.

Reglerne om fremleje af hele boligen gælder kun ved fremleje en del af året. Kortvarig fremleje af hele boligen vil ofte være i forbindelse med ferie eller andre kortvarige perioder, hvor man ikke skal bruge sin bolig.

Det er her Airbnb og andre platforme kommer ind i billedet. Der kan selvfølgelig også være tale om andre kortvarige fremlejsmål – for eksempel studerende, der i en kort periode flytter ind i en lejlighed.

Forventninger til kommende regler

De kommende regler rummer en række faciliteter af både erhvervmæssig og skattemæssig karakter. Man vil for det første tilbyde service til platformsvirksomheder, så de får nemmere ved at komme godt i gang i Danmark og kommer i gang på den rigtige måde. Herudover vil man udvikle indberetningsplatforme til brug for både digitale delingsplatforme og digitale betalingstjenester.

De skattemæssige regler, der fremgår af "Strategi for vækst gennem deleøkonomi", rummer både krav, forenklinger og skatteincitamenter. Skatteincitamenter bliver koblet sam-

men med en skærpelse af kravene. Der bliver således fremover krav om, at tjenesten indberetter indkomsten til SKAT som forudsætning for opnåelsen af et bundfradrag.

Det kender vi også fra reglerne for udlejning af fritidsboliger, hvor man opnår et højere bundfradrag for indtægter, der bliver indtjent gennem et bureau.

Når udlejningen sker gennem et bureau, er fradraget i 2017 på 21.400 kr., og sker udlejningen på anden vis, er fradraget i 2017 på 10.500 kr. Reglerne er både udtryk for et ønske om forenkling og et ønske om reduktion af incitamentet til at tjene sorte penge.

Fremover bliver alle fremlejere af boliger og sommerhusejere berettiget til et årligt bundfradrag på 36.000 kroner plus uændret standardfradrag på 40 % af det resterende beløb, således som det i dag gælder feriehusudlejning.

Forhøjelsen af bundfradraget bliver betinget af, at omsætningen bliver indberettet. Indberetningssystemet forventes klar i 2019. Indkomst fra udlejning af biler og både bliver tildelt et bundfradrag på 5.000 om året.

Herudover bliver der indført en standard for det antal dage, hvor det er tilladt at fremleje egen bolig. I det omfang delingsplatformen ikke indberetter indkomsten, bliver det tilladt at fremleje egen bolig i 30 dage om året.

I det omfang lejeindtægten bliver indberettet, stiger antallet til 90 dage om året. Grænsen kan forhøjes (ikke nedsættes) af kommunalbestyrelsen i de kommuner, der ønsker at forhøje grænsen.

De hidtidige regler for udlejning af egen bolig har vi beskrevet i en artikel i FACIT december 2015.

Det er ikke tal det hele

Ord beskæftiger vi os også med

Side 6

Jens Skovby, statsautoriseret revisor

Den almindelige forståelse af os som revisorer er nok, at vores primære beskæftigelse er noget med tal, der kan lægges sammen, trækkes fra, ganges eller divideres med.

Det er ganske rigtigt – vi forholder os meget til tal og de konklusioner, vi kan udlede af de pågældende tal. Dette finder oftest sted i regnskaber, skatteopgørelser, budgetter, rapporter og lignende.

Allerede 350 f.Kr. beskrev Aristoteles, at jorden faktisk ikke var flad – men rund. Selv om jorden skulle være flad, måtte

den have flere sider – og den runde form gør, at der er i hvert tilfælde to sider (inderside og yderside).

Sådan er det også med revisorerne – de kender meget til den side, der handler om tal. På den anden side er revisoruddannelsen også fokuseret på, at vores metoder og produkter kan behandle meget andet end tal.

Det er svært at måle noget uden tal – men af og til kan den verbale beskrivelse være den bedste måde at forstå en problemstilling på.

Emnekatalog

Hvad er det da, vi kan assistere vores kunder med?

Det enkle svar er, at det er kundernes behov, der regulerer vores ydelser. Enkelte steder i lovgivningen er der krav til især meget store virksomheder, vi som revisorer skal påse overholdt, og som ikke er specielt relateret til regnskabet.

Det betyder ikke, at andre virksomheder ikke kan oplyse herom – det er blot en frivillig beslutning for virksomheden; men i praksis har det vist sig, at selv mindre virksomheder kan blive stillet over for oplysningskrav, der ikke relateres til tallene.

Et eksempel

Virksomheden leverer tøj til detailbutikker, men får tøjet produceret i Bangladesh eller nærmeste omegn. Nu ønsker detailbutikkerne sikkerhed for, at produktionen sker under ordnede forhold, og at der ikke benyttes børnearbejdere.

Den sikkerhed kan vi som revisorer være behjælpelige med at give (næppe ved besøg på arbejdspladsen derude, men på andre måder).

I Danmark startede oplysninger om andet end debet/kredit med miljøoplysninger, og en overgang florerede begrebet grønne regnskaber. Her skulle specielt forurenende virksomheder give forskellige oplysninger, der i nogle tilfælde blev verificeret af en revisor.

Samfundsansvar

Skal vi se på praksis – og kravene til de helt store virksomheder – er nøgleordene under overskriften "samfundsansvar" internt og eksternt miljø, menneskerettigheder, videnressourcer, forretningsmæssige risici, sociale forhold, medarbejderforhold, klima, antikorrupsion og bestikkelse, det underrepræsenterede køn i ledelsen samt betaling til det offentlige for udnyttelse af naturforekomster.

Vil man have en revisors erklæring om rigtigheden af de givne oplysninger, kan det langt hen ad vejen lade sig gøre. Måske skal vi forholde os til procedurer, måske skal vi rapportere, måske skal vi afgive talrelaterede erklæringer (trods alt) – og det aftaler vi med kunderne fra opgave til opgave.

Som udgangspunkt bør man ikke offentliggøre denne slags oplysninger som reklame – man bør gøre det, fordi man gerne vil vise, at man lever op til sit samfundsansvar som virksomhed.

Det kan som anført være frivilligt, og det kan være tvunget via lovgivning eller som følge af krav fra samhandelspartnere og lignende.

Uanset kravene og ønskerne forudsætter denne slags rapportering oftest, at der er systemer og kontroller i virksomheden, der skal etableres og kontrolleres. Det er et område, vi som revisorer kan hjælpe med.

Skulle nogen læse om CSR, står det for Corporate Social Responsibility – og det er det, vi har samlet under overskriften "samfundsansvar". Dette begreb nedbrydes så til det element, den enkelte virksomhed gerne vil vide noget om eller oplyse noget om, og som man gerne vil have den objektive revisors holdning til.

Hvordan kommer vi videre?

Det kommer an på, hvorledes behovet for informationer opstår, hvordan informationerne skal udarbejdes – og om informationerne skal bibringes yderligere værdi via en erklæring fra en revisor.

Tager vi det bagfra, kan der være behov for, at brugerne af informationerne ønsker en sikkerhed for, at de pågældende oplysninger er korrekte. Brugere er vant til, at vi som revisorer giver troværdighed om oplysninger gennem vores arbejde og erklæring herom. Med et fint ord kan man kalde det verifikation af kundernes oplysninger.

Informationerne kan dannes indirekte i virksomhedens egne registreringssystemer. Muligvis skal registreringssystemerne ændres – og muligvis skal der foretages målinger, hvor der skal tilkaldes hjælp udefra. Her er vi som revisorer typisk behjælpelige med systemer og beregninger.

Oplysningerne kan fremkomme som følge af et pres udefra – eller som frivillige oplysninger fra virksomheden. Tidligere nævnte vi børnearbejde, og mange andre områder kan inddrages. Er det rigtigt, når gård-ejer Hansen kalder sine produkter økologiske? Er det rigtigt, når jernstøberiet fremhæver sin indsats for bevarelse af miljøet? Hvor miljørigtig er en elbil, når den betragtes fra fødsel til død – og man i beregningen husker, at strømmen ved brugen kommer fra et elværk, der udleder noget til atmosfæren?

Hvis virksomhedens leverancer til kunderne kædes sammen med krav om sikkerhed for produkternes oprindelse, udarbejdelse eller indhold, kan en erklæring fra revisor give sikkerhed.

Databeskyttelsesloven banker på døren

- og hvad så?

Side 8

Martin Brogaard Nielsen, it-revisor

2017 går på hæld, og der er ikke så lang tid til 25. maj 2018 – en dato, der nærmest er bøjet i neon i rigtig mange danske virksomheders bevidsthed. For nogle et neonskilt, der holder dem vågne i nattemørket.

Som læseren nok allerede ved, så er det datoen, hvor den kommende databeskyttelseslov træder i kraft, og den store interesse for og omtale af ændringerne til lovgivningen vil kun vokse, des nærmere vi kommer ikrafttrædelsen.

Idet lovgivningen gælder for stort set alle virksomheder og myndigheder i større eller mindre grad, er lovændringerne det seneste års tid blevet et af de væsentlige fokusområder i dansk erhvervsliv.

Som det tidligere er blevet omtalt her i FACIT, er ændringerne ikke så store, som de bliver gjort til. Populært sagt er den eksisterende persondatalov og den kommende databeskyttelseslov 80 % identiske og altså med få – men dog væsentlige – forskelle.

Med andre ord: Det er evolution, ikke revolution. Det er nok ikke helt forkert at antage, at grundmotivationen for det øgede fokus er udsigten til barskere sanktioner, kombine-

ret med den tsunami i en tekop, der efterhånden er blevet pisket op.

Det er her, vi finder sagens kerne (eller i alt fald en af dem). Hvis en typisk dansk virksomhed i SMV-segmentet i forvejen efterlever den eksisterende persondatalov, skal der i princippet kun foretages justeringer. Hvis virksomheden ikke efterlever nuværende lovgivning, så er det ved at være nu, at arbejdet skal sættes i gang.

Sådan kommer virksomheder i gang med ”den praktiske del af festen”

Virksomheder skal gennem samme forløb i forhold til efterlevelse af databeskyttelsesloven, uanset deres modenhedsgrad. Omfanget af det arbejde, som den enkelte virksomhed skal lægge i processen, afhænger af omfanget af den eksisterende kortlægning, procedurer mv., og dermed vil virksomheder, der i dag efterlever persondataloven, opleve et hurtigere og mere smidigt forløb.

Arbejdet hen mod efterlevelse af databeskyttelsesloven består af fire faser:

Fase 1 Foranalyse og fortegnelse

- Foranalyse af virksomhedens situation
- Udarbejdelse af persondatafortegnelse

Fase 2 Udarbejde informationssystem

- Struktur for overførsel, behandling og tilgang til persondata
- Politikker, procedurer, retningslinjer

Fase 3 Implementere informationssystem

- Forankring i organisationen
- Bevidstgørelse af medarbejdere, evt. tilpasning af systemer

Fase 4 Vedligeholdelse

- Udarbejdelse af årshjul for løbende vurdering af informationssystemet
- Regelmæssig gennemgang af processer og procedurer

Foranalyse og fortegnelse (fase 1)

Foranalysen handler om at få skabt et overblik over de relevante elementer i virksomheden i forhold til håndtering af persondata. Det omfatter virksomhedens data, informationsstruktur, it-systemer, kunder, databehandlere og dataansvarlige mv. Med andre ord en kortlægning over virksomhedens persondata og behandling af samme.

På baggrund af foranalysen udarbejdes en fortegnelse over de persondata, virksomheden har, og hvor meget persondata det drejer sig om. Det kan fx vise sig, at virksomheden har mange interne persondata i form af HR-data som følge af et stort antal medarbejdere og derfor kontinuerlig rekruttering. Til gengæld behandles måske kun en begrænset mængde af persondata om kunder.

Fortegnelsen vil herudover vise, hvad virksomheden bør gøre, og den fungerer dermed som en form for en vejviser i forhold til, hvilke forhold der skal håndteres (databehandleraftaler, politikker, instrukser mv.).

Et konkret eksempel i forhold til brug af underleverandører kunne være, at der benyttes et eksternt lønsystem. I den situation skal der dels udarbejdes en databehandleraftale, og dels skal det sikres, at leverandøren af lønsystemet har etableret betryggende kontroller, herunder at man som kunde hos dem for eksempel kan indhente en revisor-erklæring som dokumentation for overholdelse af reglerne.

Det kan herudover tænkes, at virksomheden skal begrænse adgang til bestemte data, at der skal udarbejdes en it-sikkerhedspolitik, eller at der skal udarbejdes interne instrukser til medarbejdere. Det er alt sammen forhold, alle virksomheder bør dokumentere, for at vise over for sig selv, Datatilsynet eller andre, at der er taget stilling.

Der findes skabeloner til fortegnelsen, og en sådan kan også indhentes hos din revisor, hvor skabelonen endda også indeholder en meget simpel form for dataflow. Omfang, type og behandling af persondata varierer fra virksomhed til virksomhed, så fortegnelsen vil se meget forskellig ud fra virksomhed til virksomhed.

Udarbejdelse af informationssystem (fase 2)

Med fortegnelsen har virksomheden en køreplan for fase 2. Slutmålet med denne anden fase er at få et informationssystem udarbejdet og implementeret; en struktur for, hvordan persondata overføres, behandles og tilgås.

Som et konkret eksempel kan vi forestille os, at en virksomhed skal rekruttere en ny medarbejder. En HR-medarbejder modtager adskillige ansøgninger, som indeholder person-

data. Alle ansøgninger gemmes i en mappe på fællesdrevet, og de ti mest relevante ansøgninger videresendes til et par ledere. En af lederne vælger at sende et par af ansøgningerne videre til en underordnet for at høre hendes holdning.

Dermed ligger der nu persondata, i form af ansøgninger, adskillige steder i virksomheden – på fællesdrevet (og hvem har adgang til mappen?), i diverse ind- og udbakker i mailprogrammer, og måske der også er blevet printet et par eksemplarer af ansøgningerne.

Hvilke procedurer har virksomheden etableret for at sikre, at disse persondata bliver slettet? Formålet med informationssystemet er bl.a. at sørge for, at der aktivt er taget stilling til en situation som denne, og at de korrekte handlinger bliver udført.

Det er vigtigt at understrege, at der ikke er tale om et decideret it-system, men et informationssystem. Et eller flere it-værktøjer kan indgå i systemet, men med informationssystem menes en kollektiv betegnelse for sikkerhedspolitik, procedurer, databehandleraftaler, interne instrukser mv.

I forbindelse med informationssystemet skal også udarbejdes sikkerhedspolitik, procedurer, databehandleraftaler, interne instrukser mv., som understøtter korrekt databehandling og -beskyttelse. Virksomheden skal altså danne sig et overblik over, hvilke persondata der håndteres, og tage stilling til, hvordan behandlingen foregår.

Side 10

Implementering af informationssystemet (fase 3)

Når informationssystemet er beskrevet og etableret, skal det implementeres i organisationen, så virksomheden efterlever de udarbejdede procedurer og politikker. Nogle af elementerne i informationssystemet vil ikke vedrøre alle medarbejdere – eksempelvis procedurer for håndtering af ansættelseskontrakter. Til gengæld vil alle medarbejdere skulle bevidstgøres om virksomhedens it-sikkerhedspolitik.

En del af implementeringen kan også være, at it-systemer skal tilpasses, fx etablering af adgangsbegrænsning.

Vedligeholdelse af informationssystemet (fase 4)

Når informationssystemet er implementeret, og alt kører som det skal, er det vigtigt at vedligeholde det, så det altid er ajour. Det er en god idé at udarbejde et årshjul, som fx omfatter kvartalsmæssig gennemgang af processer og procedurer, inkl. undersøgelse af at procedurerne følges. Det er også vigtigt løbende at vurdere, om elementer i informationssystemet skal tilpasses.

Efterlevelse kan sagtens nås – og den store hammer falder nok ikke omgående

Selv om ikrafttrædelsen af databeskyttelsesloven nærmer sig, kan virksomheder stadig nå at forberede sig. Selv de mindst forberedte virksomheder kan via et målrettet forløb nå at blive klar.

Uanset modenhedsniveauet anbefaler vi, at alle virksomheder snarest får udarbejdet førortalte fortegnelse, der vil tjene som første spadestik til efterlevelse af databeskyttelsesloven og hjælpe med at demonstrere accountability (ansvarlighed) og gennemsigtighed. Det er også vigtigt, at virksomheder tager stilling til, hvor meget af arbejdet, de selv kan udføre, og hvor meget ekstern assistance og rådgivning der bliver behov for.

Det skal nævnes, at den endelige udformning af databeskyttelsesloven stadig er undervejs, og at Datatilsynet det seneste stykke tid har udgivet en række vejledninger, der kaster lys over fx kravet om databeskyttelsesrådgiver (DPO) og overførsel af persondata til tredjelande.

Som slutbemærkning vil vi nævne, at en vis indkøringsperiode i forhold til databeskyttelsesloven forventes. Det er vores overbevisning, at der efter ikrafttrædelsen vil blive anlagt en relativt lempelig holdning fra myndighedernes side, og vi forventer ikke at se avisoverskrifter 26. maj 2018 om uddeling af bøder på flere millioner euro.

Den nye persondataforvirring

Lars Hjort Frederiksen, statsautoriseret revisor

De læsere, der har passeret teenagealderen, vil kunne erindre det teknologiske hysteri i forbindelse med årtusindeskiftet. Det var den forestående Y2K-katastrofe, der ville indtræffe ved udgangen af 1999, hvor dygtige konsulenter (med løsninger til salg) spåede, at fly ville falde ned i mørklagte byer, køleskabe ville stige til himmels under udvikling af enorme mængder af varme, og bogholderier ville forsvinde. Det hele i takt med, at samtlige chips på kloden imploderede.

Da den trofaste sol efter flere milliarder års utrættelig indsats atter begyndte at skinne op ad formiddagen den 1. januar 2000, vågnede vi dog op og konstaterede, at de nedfaldne flyvemaskiner i lokalområdet – ganske som tidligere år – blot var nytårsraketter med begrænset motorkapacitet. Mælken var stadig passende afkølet, og minsandten om ikke det igen var muligt at udarbejde et regnskab og en selvangivelse på baggrund af de data, der stadig var tilgængelige i de elektroniske arkiver.

Uden på nogen måde at negligere de forestående udfordringer med implementeringen af den nye Persondataforordning er denne artikel en opfordring til at holde fast i fornuften og ikke lade panikken og massehysteriet tage over.

Den gode og den onde datadeling

Samtidig med at vi er ved at gå i selvsving over opbevaring og risikoen for læk af personlige oplysninger, sendes der i disse år mere reality-tv end nogensinde. Hvis bare de kan komme i fjernsynet, stiller "almindelige" mennesker med glæde op i Luksusfælden og fortæller om deres manglende evner til at styre egen økonomi. Der findes også programmer, hvor deltagerne for åbent kamera erkender, at de end ikke magter blot at vaske op og er villige til at leve i en svinsti. Aktiviteterne i "Paradise Hotel" tåler ikke uddybende omtale i nærværende publikation.

På de sociale medier udstiller mange i vid udstrækning sig selv og deler personlige informationer til højre og venstre, og tonen er i øvrigt mere end almindeligt personlig, når det kommer til at kommunikere med og omtale andre – især dem, man end ikke kender.

Ovenstående udlevering af oplysninger sker naturligvis efter eget ønske og valg. Alligevel er det tankevækkende, at vi samtidig med accepten af denne åbenhed indfører regler,

der kan gøre det vanskeligt for flere brancher og virksomheder at leve op til bestemmelserne i anden lovgivning, direktiver og forordninger. Regler, der dels stiller krav til den ydede service, dels stiller omfattende krav til dokumentation af det udførte arbejde.

Store bøder truer

Der er i det nye regelsæt for opbevaring og behandling af personfølsomme oplysninger lagt op til bødestørrelser af hidtil usete dimensioner, og dette er naturligvis medvirkende til at øge panikken. Det vil være arrogant blot at afvise, at store bøder kan blive en realitet, men tillad mig dog at være skeptisk over for den tese, at regelsættet vil blive anvendt sådan, at enhver forseelse straffes med den størst tænkelige bøde.

Det synes ikke urimeligt at straffe læk af personlige oplysninger. Især ikke hvis det sker bevidst eller som følge af sjuks eller ligegyldighed, men mon ikke de færreste vil finde det hensigtsmæssigt, hvis utilsigtede fejl ender med nedlæggelse af arbejdspladser som konsekvens af en bøde, som en "uheldig" virksomhed ikke er i stand til at overleve? Reglerne må formodes at være designet, så selv meget store virksomheder kan føle konsekvenserne af en læk, og derfor er maksimumbøderne vanvittigt store.

Hvad gør vi nu?

Alle i revisorbranchen er i færd med at forberede systemer og metoder til håndtering af de nye regler, og således også den kreds af personer, der står bag dette blad. Vi prøver at informere og orientere uden at komplicere tingene unødigt. Vi arbejder også med mere konkrete løsninger, men med den viden, der er tilgængelig på nuværende tidspunkt, er det ikke muligt at udarbejde simple, skematiske modeller – desværre.

Ovenstående må og skal ikke opfattes sådan, at vi ikke tager udfordringerne i de nye regler alvorligt – bestemt ikke. Det skal også understreges, at det ikke kan opfattes som udtryk for en fælles holdning i revisorbranchen. Artiklen er blot et forsøg på at skabe lidt modvægt til den stemning, der er under oppiskning, og som et fromt ønske om at lade den sunde fornuft få bare en lille plads i debatten og det kommende arbejde med at udvikle konkrete løsninger til håndtering af reglerne.

* Det bemærkes ...

Overvågning af revisor

Alle kender til den såkaldte smileyordning, hvor Fødevarestyrelsen som afslutning på kontrolbesøg i danske fødevarer virksomheder uddeler mere eller mindre glade ansigter.

I revisionsbranchen har vi en tilsvarende ordning – dog uden uddeling af smileyer.

Erhvervsstyrelsen foretager periodiske kontrolbesøg i alle statsautoriserede revisionsfirmaer. Formålet hermed er for det første at undersøge, om det enkelte revisionsfirma har etableret og anvender et fornuftigt kvalitetsstyrings-system.

For det andet efterprøves det, om de erklæringer, den enkelte statsautoriserede revisor har afgivet, er baseret på tilstrækkelig dokumentation for det bagvedliggende arbejde.

For det tredje kontrolleres det, at den enkelte statsautoriserede revisor opfylder kravene til løbende efteruddannelse, og det kontrolleres for det fjerde, at der er etableret en intern overvågning af såvel systemer som udførte erklæringsopgaver – såkaldt intern kvalitetskontrol.

Den interne kvalitetskontrol udføres via vores medlemskab af Revisorgruppen Danmark (RGD) af fagkonsulenter fra RGD's sekretariat. I de fleste andre revisionsfirmaer varetages den interne kvalitetskontrol af revisionsfirmaet selv.

Vores kvalitetssikringspolitik vedrørende den interne kvalitetskontrol er således medvirkende til at understrege integriteten i kontrollanternes arbejde.

Redaktion: Lars Hjort Frederiksen (ansv.), Jens Skovby. Layout: Jette Schøler. Fotos: Jette Schøler - Erhvervsrelaterede udhængsskilt i Europa.
 Tryk: Skabertrang, www.skabertrang.dk. Redaktionen er afsluttet den 8. november 2017. Vi tager forbehold for fejl og mangler i vores referat af lovgivning med mere, og vi påtager os intet rådgivningsansvar uden forudgående konsultation vedrørende de omhandlede emner.
 Eftertryk af hele artikler med kildeangivelse tilladt.

Revisorer fungerer som en slags vagthund i forhold til at sikre, at virksomheder og personer i forbindelse med eksempelvis regnskabsaflæggelse overholder gældende lovgivning.

Denne rolle som "offentlighedens tillidsrepræsentant" forpligter. Derfor er det naturligvis nødvendigt, at revisionsvirksomheder bliver kigget i kortene af en kontrolinstans.

Der ofres i revisionsfirmaet store ressourcer på såvel Erhvervsstyrelsens kvalitetskontrol som på den interne kvalitetskontrol, men begge typer af kontroller er medvirkende til fastholdelse af et højt kvalitetsniveau i de ydelser, vores kunder efterspørger.

RIR • REVISION
 STATSAUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB

Himmelev Bygade 70
 Postbox 116, 4000 Roskilde
 T: 4636 6000
 www.rir.dk

Havnegade 2
 4300 Holbæk
 T: 5943 8100
 www.rir.dk

